

- ◆ nietuzinkowe rozwiązania;
- ◆ duże wątpliwości budzi...;
- ◆ ciekawy pomysł kompozycyjny...;
- ◆ film sprawił, że inaczej spojrzałem na problem...;
- ◆ zyskał aprobatę krytyków...;
- ◆ otrzymał dobre recenzje...

ROZPRAWKA

1. ROZPRAWKA – forma wypowiedzi, w której autor rozstrzyga pewien problem. Jej zasadniczą część stanowi wyjaśnienie i uzasadnienie swojego stanowiska (przedstawienie argumentów).

2. ABY ROZPRAWKA BYŁA DOBRZE NAPISANA, NALEŻY:

- ➔ sporządzić plan, by zachować spójny i logiczny układ całej wypowiedzi;
- ➔ trafnie dobrać argumenty;
- ➔ sformułować tezę lub hipotezę;

PAMIĘTAJ!

TEMAT ROZPRAWKI CZĘSTO NIE JEST TEZĄ.

- ➔ używać precyzyjnych sformułowań, bez ozdobników literackich;
- ➔ nie używać bezpośrednich zwrotów do czytelnika, powściągnąć swoje emocje;

Rozprawka to suchy, rzeczowy wywód ukazujący nasz sposób myślenia, argumentowania.

- ➔ pamiętaj, że jeden argument to zawsze jeden akapit;
- ➔ warto przyłączać cytaty z lektur bądź wypowiedzi autorytetów z danej dziedziny;
- ➔ argumenty można czerpać z literatury, sztuki (malarstwo, muzyka, film), historii, polityki, a także z życia codziennego (szkoła, doświadczenia życiowe).

3. BUDOWA ROZPRAWKI:

Temat: „Czy w dzisiejszych czasach można być patriotą?”

1. Wstęp - ogólne zarysowanie problemu

W dzisiejszych czasach dużo mówi się o patriotyzmie, umiłowaniu ojczyzny. Nawet wicepremier, Roman Giertych, próbował wprowadzić do szkół nowy przedmiot – wychowanie patriotyczne. Czy jednak miłości ojczyzny można się nauczyć? Czy łatwo ją ukazać? Polska wprawdzie nie jest zagrożona konfliktami zbrojnymi i nie musimy walczyć w jej obronie podczas wojny, jak na przykład bohaterowie „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. Można jednak wykazywać się swoją postawą patriotyczną na innych płaszczyznach życia.

2. a) Teza - twierdzenie, opinia, która będzie w rozwinięciu uzasadniona; myśl, którą należy dowieść

Dlatego też uważam, że we współczesnym świecie – mimo wszystko – można być patriotą.

b) Hipoteza - założenie oparte na prawdopodobieństwie, przypuszczenie wysunięte w celu objaśnienia jakiegoś zjawiska, wymagające sprawdzenia

3. Rozwinięcie - argumenty - dowody, wyjaśnienia, które potwierdzą tezę (a) lub rozwiążą problem (b) albo kontrargumenty - argumenty skierowane przeciwko argumentom strony przeciwnej

Nie należy przede wszystkim uciekać z kraju. Tak jak powiedział Piotr Skarga w swoich kazaniach: „Gdy okręt, jakim jest Rzeczpospolita, tonie, trzeba trwać na posterunku do końca i iść razem z nim na dno”. Trudno zaprzeczyć, że obecnie wielu młodych ludzi wyjeżdża za granicę w poszukiwaniu pracy i lepszego zarobku. Warunki ekonomiczne w Polsce nie sprzyjają im, ciężko rozpocząć samodzielne życie bez odpowiednich środków finansowych i braku perspektyw na nie. Nie trzeba jednak zaraz emigrować i osiadać na stałe poza granicami Polski. Warto starać się polepszyć swoje warunki na miej-

scu, walczyć o dobrą posadę i godny zarobek. Nie wolno poddawać się zbyt szybko. Z odpowiednim wykształceniem i kwalifikacjami można i tutaj wiele zdziałać. Wystarczy tylko chcieć i szanować podjętą już gdzieś pracę.

Warto zwrócić uwagę, że ojczyznę można też wspierać właśnie swoją nauką. Szerzyć jej kulturę wśród innych narodów, szczególnie teraz, gdy staliśmy się członkami Unii Europejskiej. Robią to właśnie wielcy pisarze, głównie ci nagradzani i podziwiani przez cały świat, jak np. Wisława Szymborska czy zmarły przed kilku laty Czesław Miłosz. To zrozumiałe, że nie wszyscy mają talent na miarę tak wielkich sław, ale wiele osób posiada zdolności, którymi może pochwalić się przed innymi i dać tym samym wyraz swojej przynależności narodowej. Tym właśnie okazuje się swój patriotyzm i swoją lojalną postawę.

Patriotyzm można też rozumieć jako walkę ze złem prześladowającym obywateli. We „Władcy pierścieni” J. R. R. Tolkiena odnajdziemy nie tylko metaforę dwóch wielkich wojen światowych, ale także ścieranie się elementarnych sił dobra i zła. Patriotyzm pokaże ten, kto opowie się po odpowiedniej stronie, kto będzie robił wszystko, by obraz kraju polepszył się, by nie zawładnęły nim ciemności, jak czyniła to na przykład Drużyna Pierścienia.

4. Podsumowanie - podtrzymanie tezy, wnioski, uogólnienia

Z całą pewnością w dzisiejszych czasach ciężko być patriotą, ale nie jest to niemożliwe. Wojna pochłonęła wiele osób, takich jak bohaterowie „Kamieni na szaniec”, którzy potrafili „pięknie żyć i pięknie umierać”. Byli na tyle silni, by oddać swe życie za słuszne ideały wolności, dlatego powinno się je dalej propagować i nie zmarnować ich wysiłku.

Sądzę, że przedstawione przykłady wystarczą, aby przekonać o słuszności mojego twierdzenia, iż w dzisiejszych czasach można być patriotą.

4. PRZYDATNE SŁOWNICTWO I SFORMUŁOWANIA:

Spajające wypowiedź:

- ⇒ Zauważmy, że...;
- ⇒ Załóżmy, że...;
- ⇒ W kwestii...;

- ⇒ Trudno zaprzeczyć, iż...;
- ⇒ Moja teza brzmi...;
- ⇒ Nie sposób nie zgodzić się z poglądem...;
- ⇒ Ponadto...;
- ⇒ Zatem...;
- ⇒ Warto zwrócić uwagę...;
- ⇒ Nie można zapomnieć o...;
- ⇒ Przede wszystkim...;
- ⇒ Poza tym...;
- ⇒ Należy dodać...;
- ⇒ Z całą pewnością...;
- ⇒ Będę starał się bronić tezy, iż...;
- ⇒ W pełni zgadzam się z tezą zawartą w temacie...;
- ⇒ Powszechnie sądzi się, że..., jednak zajmuję w tej sprawie odmienne stanowisko;
- ⇒ Należałoby na początku zastanowić się nad znaczeniem słowa...;
- ⇒ Na pytanie zawarte w temacie muszę odpowiedzieć przecząco...;
- ⇒ Zamierzam polemizować z tezą...;
- ⇒ Głównie...;
- ⇒ Dlatego też...;
- ⇒ Natomiast...;
- ⇒ Chciałabym na początku przedstawić...

Podkreślające stanowisko piszącego:

- ☉ Uważam, że...;
- ☉ Myślę, że...;
- ☉ Sądzę, że...;
- ☉ Według mnie...;
- ☉ Moim zdaniem...;
- ☉ Jestem zdania, że...;
- ☉ Śmiało można wyciągnąć wnioski, że...;
- ☉ Niewątpliwie...;
- ☉ Bez wątpienia...;
- ☉ To pozwala wyciągnąć wnioski...;
- ☉ Wbrew temu, co sądzą inni, uważam, że...;
- ☉ Jestem przekonany, iż...;
- ☉ Możliwe, że...;
- ☉ Nie mam wątpliwości, że...;

- Moją wątpliwość budzi...;
- Na pewno...

Podsumowanie:

- W świetle przytoczonych argumentów...;
- Biorąc pod uwagę powyższe argumenty...;
- Po rozważeniu wszystkich argumentów...;
- Sądzę, że przedstawione przykłady wystarczą, aby przekonać o słuszności mojego twierdzenia...;
- Wszystko to prowadzi do wniosku, iż...;
- Myślę, że dowiodłem, iż...;
- Podsumowując...;
- Z analizy powyższych argumentów wynika niezbicie...;
- Należy tu jeszcze dodać...;
- Muszę wspomnieć...;
- Z rozważań tych wynika...;
- Z całą pewnością mogę stwierdzić, że...;
- Okazuje się, że...

Wprowadzenie cytatu:

- ⊞ Można się w tym miejscu powołać na słowa bohatera...;
- ⊞ Świadczy o tym następujący fragment...;
- ⊞ Moje zdanie najlepiej potwierdzają słowa...;
- ⊞ Najlepiej ilustrują to słowa...;
- ⊞ Powołam się na słowa...

SŁOGAN REKLAMOWY

1. SŁOGAN REKLAMOWY – atrakcyjny, często powtarzający się zwrot językowy, który powinien przyciągnąć uwagę odbiorców.

2. CZĘSTO STOSOWANE ŚRODKI:

- ❖ gra słów;

No to FRUGO! (reklama napoju)
ATLAS - klej OK!